

Salmernes bænk og Bænk med fisk og kors

I juli måned fik Hylleholt Kirke 2 nye bænke; Salmernes bænk og Bænk med fisk og kors. Bænkene er blevet til hen over vinter, forår og sommer på min udendørs huggeplads på Prøvestenen på Amager. Når man står så længe og arbejder med værkerne, kan det ikke undgås at livet fletter sig ind i dem, at de udvikler sig undervejs. Jeg husker stadig, hvordan det undrede mig, at den fisk, jeg havde købt hos fiskehandleren som model, ikke lugtede, selv om jeg havde den liggende en del dage. Det gjorde, at jeg havde god tid til at studere den smukke fisk med sine skæl, sine øjne og mund og sin stramme form. Det var i coronaens første dage, da vi endnu ikke vidste, at sygdommen kunne fjerne lugtesansen. Fisken var en havbars, men ikke helt stor og fyldig nok til det billede af en fisk, jeg ønskede at lave, så der blev lagt lidt til flere steder.

Fisken er det tidligste kristne symbol. På oldgræsk hedder fisk *ichtys* (ἰχθυς). Ordet består af bogstaverne iota, chi, theta, ypsilon og sigma, som også er begyndelsesbogstaverne i sætningen *Iésous* (Ἰησοῦς) *Christos* (Χριστός) *Theou* (Θεοῦ) (*h*)*Uios* (Υἱός) *Sótér* (σωτήρ), som kan oversættes til "Jesus Kristus, Guds Søn, Frelser". De tidligste kristne var udsat for forfølgelse og brugte derfor det lille tegn for fisk (to buede linjer), til at kende hinanden, når de mødtes. På et senere tidspunkt overtog korset funktionen som kendetegn for kristne. På Bænk med fisk og kors er fisken lagt oven på et kniptet kors, vævet ind i en dug. Langs siderne af bænkene bevæger et blomstermotiv i knipling sig rundt om stenen i en fortsat bølgende bevægelse; et stiliseret billede på den evige blomstring.

En dug ligger normalt på et bord, en fisk på en tallerken klar til at blive spist. Dyr fugle og fisk slås ihjel, for at vi kan overleve. Måltidet er en livsnødvendighed. I kristendommen gøres det, at Jesus blev ofret for vores skyld, til et konkret billede ved nadveren. Kristi legeme og blod bliver til det brød og den vin, vi gives. Et sakramente, der omsætter det konkrete spiselige til åndelig føde. "Dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig!" Ligeså tog han også bægeret efter måltidet og sagde: "Dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette, hver gang I drikker det, til ihukommelse af mig!" Ved at ofre sig for os, gå igennem døden og genopstå giver han os livsmod og håb også om det evige liv.

Fisken spiller en rolle flere steder i biblen; Jonas i hvalfiskens bug, bispisningen af folkemængden med to fisk og fem brød, disciplene, der indbydes til at gå med Jesus og blive menneskefiskere. Derved kunne den fisk, der ligger på bænken, udover at være symbol på Kristus også være en af os, der ligger beskyttet og favnet af korsets tråde både i levende live og den dag, hvor vi ikke længere sidder på bænken af sten, men må ligge under stene i stedet.

På salmernes bænk er fragmenter af salmer sat sammen og også her vævet ind i en dug. Måske den, der sætter sig, læser en enkelt linje og bruger lidt tid på at komme i tanker om sætningens udspring, hvorefter melodien måske dukker op. Vores salmer rummer så mange gode ord til glæde, trøst og lindring. Når de synges ind i kroppen, giver de liv og rytme til vores gang. Vi ejer dem og kan tage dem med, hvorhen vi vil.

I ØSTEN STIGER SOLEN OP GUD SKE TAK OG LOV DEN MØRKE NAT FORGANGEN ER NU RINGER ALLE KLOKKER SOL GÅR OVER VERDEN UD MED GUDS LYS I ØJE SÅ VÅGN DA OP MIN SJÆL BRYD UD RYST AF DIN TUNGE SMERTE GØR DØREN HØJ GØR PORTEN VID HJERTE LØFT DIN GLÆDES VINGER DET MINDSTE HAN HAR SKABT ER STORT NÅDEN ER AT VÆRE MIDT IBLANDT OS ER GUDS RIGE MIDT I LIVET ER VI STEDT SKØNT JEG MÅ SOM BLOMSTEN VISNE JEG VED EN BLOMST SÅ FAVR OG FIN I MULM ER KÆRLIGHEDSVINGEN BREDT UD DEN YNDIGSTE ROSE ER FUNDEN GLÆDEN ER JORDENS GÆST I DAG KRIST STOD OP AF DØDE SE DA STIGER SOLEN AF HAV PÅ NY ALLE DØDENS SKYGGER FOR EVIG FLY

En bænk er et hvilested, et sted til refleksion, men det er også et sted for det mulige møde. 2020 er et år vi nok aldrig vil glemme. Et år med sygdom frygt og afsondrethed fra hinanden. At sidde to på en bænk var pludselig ikke en selvfølgelighed. Det at møde en ven og kigge hinanden ind i øjnene blev til noget stort. Nærværet blev noget særligt, som vi tidligere måske havde taget for givet. Måske det bliver vigtigt at huske, når hverdagen kommer igen, at det at sidde sammen på en bænk er et privilegium, såvel som det at hvile i Guds favn er det. Læg hånden på fisken og syng en salme. Måske finder du trøst derved.

Billedhugger Laila Westergaard